

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja.

Egy cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Előjáték a költségvetési vitához.

Debreczen, nov. 29.

Pompásabb bevezetést azokba a gondolatokba és hangulatba, melyek a költségvetési vita fölött uralkodni fognak, képzelni sem lehet a néppárt ama határozatánál, mely szerint a Széll-miniszterium költségvetését általánosságban sem fogadja el. Ha tehát hatalmában állna e pártnak, részletes tárgyaláshoz nem is jutna a dolog, hanem csak a kabinet lemondásához.

Éles hangok ezek, melyeket csak a harag lökhet ki, mely már nem akarja magát fékezni, vagy nem tud többé magán uralkodni. De épen ezeknek az éles hangoknak, tekintettel azokra, kik azokat kilökik, minden magyar hazafi érzésére nézve igen kellemesen kell hangzaniok; mert a haza javára nézve sokkal elviselhetőbb, ha a néppárt haragszik, mintha megelégedettnek érzi magát.

Azelőtt képmutató farkesóválással szeretetet tettett a Széll-miniszterium iránt, de csak azért, hogy azt a szabadelvű hivi sze-

mében meggyanusítsa és kompromittálja. Midőn ez a remélt siker reá nézve balul ütött ki, mert a Széll-miniszterium, mindenkor nyíltan és férfiasan vallott meggyőződéséhez hiven, minden provokáció nélkül, de minden engedékenység nélkül is tovább haladt a szabadelvűség kipróbált útján, akkor ez a párt visszaszorított a maga természetes pozíciójába és most minden teketória nélkül leleplezi ellenséges érzelmeit.

A robbanás időpontját többé nem lehetett halasztani, miután Széll Kálmán a néppárt erdélyi felsülése miatt interpelláló Molnár apátnak e pompás szót odamondta: „egy egész világ van az én meggyőződésem és az önöké közt, és miután Wlassics közoktatásügyi miniszter dicséretes határozottsággal visszautasította a főtisztelendő ur ama kísérletét, hogy egy kis darab lex Heintze becsempészése által megmérgezze a magyar szellemi életet.

Hogy e párt az 1867-iki kiegyezést proklamálta közjogi alapjául, az már nem akadály neki arra nézve, hogy általánosságban is a költségvetés ellen szavazzon.

Miért ne? A közjogi alap is csak ürügy neki, különben nem lenne lehetséges, hogy Csongrádon az ő támogatásával lépjen föl képviselőjelöltnek egy a 48-as alapon álló néppárti, a ki, ha a mandátumot megkapná, tárt karokra találna a néppártnál.

Hatvanhetes, perszonalunionista... mindezek csak külsőségek, kicsiségek e pártnak és semmi közük sines a párt tulajdonképeni lényegéhez. Minden közjogi meggyőződés csak ürügy és eszköz neki, mit nem is lehet csodálni: hisz' a kuriai biráskodásról szóló törvény mutatja, hogy imádságos és egyházi szereket is merő számképen használhat és a tapasztalat bizonyítja, hogy még keresztényen szeretet, hazafiasság és hazaszeretet sem több neki — ürügynél és eszköznél. Őszintén, czélképen csak a felekezeti és papi uralom lebeg előtte.

Hogy az ily uralom nálunk minő gyümölcsöket érlelne, azt szükségtelen újra és ebből az alkalomból hangsúlyozni. Csak arra kell emlékeztetnünk, mily dühtől lihegve nyilatkoztak e párt sajtóközegei, — durván és izléstelenül,

TARCZA.

A szakácsné férjhez megy.

Irta: Csehov Antal.

Grisa, a hét éves kölyök, az ajtóban állott s bepislogott a kuleslyukon. Mert azt hitte, hogy a konyhában valami rendkívüli, valami szokatlan dolog történt. A konyhasztalon, a melyen rendszeren húst és zöldséget szoktak apróra vagdálni, egy kocsisruhába öltözött nagy kövér legény ült: vörösbarna haja és nagy szakála volt és izzadság gyöngyözött az arcán. A jobb kezében egy eszét tartott és teát ivott, miután a cukrot fogva oly csikorgatva harapta ketté, hogy Grisa ideges borzongást érzett a hátán.

Vele szemben egy piszkos széken az öreg Akszinya Stepanovna ült és szintén teát ivott; az asszonynak arca nagyon komoly volt s bizonyos ünnepélyesség sugárzott le róla. A konyha urnőjének, — Palegaja szakácsnénak a kályha körül akadt valami dolga s nyilvánvaló volt, hogy valami miatt mindig elfordítja az arcát.

Mikor Grisa mégis meglátta, észrevette, hogy egészen ki van pirulva, majd egy

szerre csak halálsápadt lett, hogy egy perez múlva ismét kipiruljon: nagyon gyorsan változtatta a színét. Remegő kézzel raskogatta a késeket, villákat és tányérokat, ide-oda járt-kelt a konyhában, mintha nagyon foglalatkoskodnék, pedig tulajdonképen nem csinált semmit. Az asztal felé, a mely mellett teát ittak, nem nézett volna egy viláért se s Akszinya kérdéseire röviden válaszolt, a nélkül, hogy rá nézett volna.

— Igyék csak, Danilo Szemjonics, — biztatta Akszinya a kocsist. — És miért iszik mindig teát, mindig csak teát? Igyék egy kis pálinkát is!

És eléje tolt egy kis pálinkás üveget, meg egy poharat, — miközben gonoszul nézett rá.

— Nem szoktam, köszönöm! — szolt a kocsis.

— Ugyan milyen ember maga! Egy kocsis, a ki nem iszik... Hiszen egy legényember meg se tudná állani, hogy ne igyék! Töltsön hát!

A kocsis rápislantott az üvegre, majd az öregasszony arcára s aztán elváltozott az arca, — mintha csak azt gondolta volna: „Nem, vén boszorkány, nem fogsz rászédni.”

— Nem iszom, köszönöm, ne is kínáljon... Az én foglalkozásommal nem fér össze az iszákosság. Az iparos ihatik, mert mindig egy helyen él, míg a magamfajta ember mindig az emberek szeme előtt van. Hát nem így van? Ha bemegegyek a pálinkamérésbe, elszalad a lovam. Ha pedig becsipek, akkor meg attól kell félnem, hogy elalszom, vagy leesem a bakról. Már csak ilyen az én foglalkozásom.

— És mennyit keres naponként, Danilo Szemjonics?

— Nem mindig egyformán. Néha három rubelt is keresek, néha meg egy kopeket se. Manapság nem sokat ér az én mesterségom. Hiszen tudják, hogy a bérkocsisok már ugy elszaporodtak, hogy felét vízbe kellene fojtani. A széna drága, az urak ma keveset fizetnek; meg a ki csak szerét ejteti, lóvonaton jár. De én azért még sem panaszkodom, hanem hálát adok az istennek. Jól lakhatom mindig, van tisztességes ruhám... sőt még mást is eltarthatnék... (a kocsis Pelagejára pillantott)...ha ez másnak is ugy tetszik.

Hogy azután mit beszéltek, azt Grisa már nem hallotta. A mama meglátta a konyhaajtóban s beküldte a gyerekszobába tanulni.

Legjobb,
 legüditőbb és
 legolcsóbb a

Szolyvai ásványos gyógyvíz.

Kiváló gyógyhatás:
 gyomor-, torok-, tüdő-,
 vese-, hólyag- és
 köszvénybajok esetén.

Borral vegyítve a legkitünőbb asztali víz.

Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben.

— midőn a nyár elején *akatholikus* oldalról elhangzott a felhívás, hogy a közéletben a felekezeti szempontot ezentul jobban ki kell emelni, jobban érvényre kell juttatni.

És csak néhány nappal ezelőtt ismét a közgazdasági tért próbálta meg e párt kifejezetten felekezeti célzatokkal elfoglalni, ami mellett ügyetlen szándékossággal a „katholikus” és „keresztény” jelzőket, mint az összetévesztésre mindig alkalmasakat, teljesen azonosoknak állította oda.

Szerencsére sok elismerten legjobb katolikus szabadkozik ellene, hogy a „katholikus”-t a „néppárti”-val téveszszék össze, hogy vallási és politikai meggyőződésüket a néppártival azonosítsák. E párt teljes elszigeteltsége épen a költségvetési vita alkalmával fog a legbehatóbban kitünni.

Az a világ, mely Széll nézeteit elválasztja a Molnár apátéitól, elválasztja a Széll vezetése alatt egyesült szabadelvűek mindegyikének nézeteit is a néppárt nézeteitől és törekvéseitől. A szabadelvű többség büszke harc kedvvel megy bele minden reakzionárius vállalkozás ellen a költségvetési vitába, mert tudja, hogy Magyarországon szabadelvű és nemzeti teljesen egyenértékű.

A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény életbeléptetésére vonatkozó végrehajtási rendelet most készül, még pedig nagy minuciozitással a kereskedelmi minisztériumban. Hegedüs Sándor azt tervezi, hogy a törvényt még a törvényesen megállapított végső határidő előtt, a jövő év április vagy május havában léptesse életbe.

Az utolsó budgetvita előtt.

Debreczen, november 29.

(—s) Az őszszel újra összeült parlamentnek immár második ülészaka folyik, melynek feladata lesz lehetőleg az új esztendő előtt letárgyalni a budgetet.

A kormánynek rendesen indemnyire van szüksége, hogy az államháztartás fenntartását ne szenvedjen, az idén azonban talán még ez sem lesz szükséges, mivel minden arra mutat, hogy nagyon rövid és nagyon nyugodt budgetvitánk lesz.

Ez egyrészt arra a nagy népszerűsége és bizalomra vezethető vissza, mely a kormányt, jobban mondva a kormányelnököt még az ellenzék részéről is körülveszi, másrészt pedig arra a körülményre, hogy ennek a parlamentnek ez lesz az utolsó budgetvitája s így már az egész tisztelt Házat elfogta az ideiglenesség érzete s az az elerőnyező idegesség, a mely az indulás és a készülődés előtt szokott jelentkezni.

A főfigyelem már nem arra irányul a mi a t. Házban, de inkább a mi a kerületekben történik.

A kinek odahaza végleg rosszul áll a szénája, az már ugys hiába beszél és okoskodik, a ki pedig biztosnak érzi magát, az erejét a jövőre tartogatja — és így ebből az elerőnyedésből előáll az a rendes és illő állapot, hogy a budgetet annak rendje és módja szerint minden tüntetés, szófecsérlés és taktikázás nélkül letárgyalják s komoly, egyhangu, de hasznos munka történik a sok fölösleges szócséplés és handabandázás helyett.

Ezzel távolról sem akarunk olyanfélét mondani, mintha nem tartanánk szükségesnek és szépnek a nagy parlamenti debattokat, de a kimuló parlament életében annyi haszontalan, sőt bűnös szófecsérlésre, annyi átkos huzavonára emlékezünk az el-

lenzék részéről, hogy annál még a közöny is többet ér.

Különbben is azért ha nagyobb ellenzéki kirohanások és beszédek s általában nagyobb szerű debatt nem is várható, azért a kormány mégis nagyon eredményes és szép munkálkodásokról számolhat be a budgetvita folyamán, melyet megszoktunk bizalmi vitának tekinteni.

Mindenekelőtt már magában a csak az imént benyújtott beruházási javaslat, mely nemcsak szükséges és nagy munkálatokkal s építkezésekkel gazdagítja az országot, de egyszersmind a vállalkozási kedv fellendítését, a gazdasági pangás orvoslását s nagyobb összegek forgalomba hozatalát is célozza, súlyosan esik a mérlegbe, mikor arról van szó, hogy az ellenzéki gyenge vetőkkel szemben a kormánynak megadják a bizalmat, mely a költségvetés megszavazásával jár.

A jelenlegi parlament utolsó budgetvitája tehát szokatlanul rövid és nyugodt lesz, de azért fényes bizalmi nyilatkozatokat fog hozni a kormánynak, mivel az komoly tartalmas munkákat, üdvös reformokat tud felmutatni s az Európaszerte dúló pénzügyi válságok dacára is rendben, sőt kedvező állapotban tudta tartani az államkincstárt, a mit a beruházási javaslat is bizonyít, mely a közel harminczkét milliányi költséget létező tartalékból fedezi.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, nov. 28.

A képviselőház mai ülésében megkezdte az 1901-ik évi állami költségvetés előirányzatának megvitatását.

Neményi Ambrusé, a pénzügyi bizottság előadója volt az első szó. Gazdasági állapotainknak ez a nagytudású és éles ítélő megfigyelője, érdekes beszédet mondott,

— Majd adok én neked hallgatóni! Eredj tanulni!

Mikor Grisa bement a gyerekszobába, elővette és kinyitotta az olvasókönyvét, de nem birt olvasni. Nem hagyta nyugodni az, amit látott és hallott.

— A szakácsné férjhez megy... gondolta magában. Ez különös. Nem értem miért házasodnak az emberek. Mama férjhez ment a papához. Veruska néni Pável Andreicshez. Nos, a papa, meg Pável Andreics megházasodhatott: van arany óralánczuk, szép ruhájuk s mindig ki van fényesítve a csizmájuk; de ez a rettenetes kocsis, akinek vörös az orra s aki csak posztócsizmát visel, hogy házasodik ez?... S miért akarja Akszinya, az a vén banya, hogy a szegény Pelageja hozzá menjen feleségül.

Mikor a vendég elment a konyhából, Pelageja bejött a gyerekszobába takarítani. Még nem csillapodott le az izgatottsága. Alighogy hozzáért a seprővel a padlóhoz s minden sarkot ötször is kisöpört. Sokáig bent volt abban a szobában, amelyben a mama ült. Nyilván nem szeretett egyedül lenni s különben is nagyon szerette, ha valaki előtt kedvére kibeszélhette magát.

— Már elment, — szólt a szakácsné, mikor látta, hogy a mama nem akarja megszólítani.

— Bizonyosan jó ember, — szólt a mama, anélkül, hogy abba hagyta volna a varrást. — Olyan józan, olyan komoly embernek látszik!

— Istenemre mondom, nagyságos asszony, én nem megyek hozzá! — szólt Pelageja nagyon elpirulva. — Én nem megyek hozzá!

— Ugyan ne komédiázz! Nem vagy már gyerek! Ez komoly dolog, meg kell fontolnod!... Tetszik neked ez az ember?

— Ugyan mit gondol, nagyságos asszony! — szólt Pelageja szégyenlősen. — Olyan valamit kérdez, hogy... istenem...

„Ugyan miért nem mondja meg határozottan, hogy nem tetszik, neki”, — gondolta magában Grisa, aki figyelmesen hallgatózott.

— Ugyan ne szégyenlősködjél!... Tetszik, vagy nem?

— De hiszen öreg! Hahaha!

— Ugyan mit beszélsz! — szólt be a másik szobából Akszinya. — Még nincs negyven éves se. És miért akarsz épen fiatalhoz menni? Te ostoba, ne azt nézd, hogy szép ember-e? Menj hozzá és azzal vége!

— Istenem, én nem megyek hozzá! — kényeskedett Pelageja.

— Bolond vagy. Én nem értem ugyan, milyen emberre vágyakozol? Más a te helyedben térdre borulva adna hálát az istennek, te pedig azt mondd, hogy — nem megyek hozzá! persze mindig csak a levélhordóra, meg a házi tsunitora kaesintgatsz. Grisának a tanítóján felejtette a szemét, nagyságos asszony. Oh a szemtelen!

— Láttad ezt a Danilót már azelőtt is? — kérdezte Pelageját a ház urnője.

— Ugyan hol láttam volna? Ma láttam először. Akszinya nem tudom, honnan hozta... És én nem tudom, hol vetette rám a szemét?

Délben, mikor Pelageja az ebédet behozta, mindnyájan csak őt nézték s a kocsisal bosszantották. Természetesen bor-

zasztóan elpirult s eikényszeredetten mosolygott.

— Borzasztóan szégyenletes dolog lehet a férjhezmenés, — gondolta magában Grisa.

Minden étel el volt sózva, a marhasültben egy kis szalagot találtak, a csirke pedig még oly nyers volt, hogy a vér látszott rajta. A legkülönösebb pedig az volt, hogy Pelageja minduntalan elejtett valamit, hol egy tányért, hol egy kést; de e miatt senki sem tett neki szemrehányást, ugy látszott, hogy mindnyájan érzik, milyen lelkiállapotban van. Csak egyszer szólt a papa dühösen a mamához:

— Nem értem, miért akarsz mindenkit mindenáron férjhez adni. Mi közöd neked hozzájuk? Menjének férjhez ahhoz, akihez nekik tetszik.

Ebéd után megjelentek a konyhában a szomszédok szakácsnéi és szolgálói is és egész estig folyton sugdostak valamiről.

Mikor Grisa éjfél tájban fölébredt, hallotta, hogy a gyermekszobával szomszédos eselédszobában Akszinya a szakácsnéval beszélget. Akszinya rábeszélte igyekezett Pelageját és a szakácsné hol zokogott, hol meg kacagott. — Mikor Grisa megint elaludt, azt álmondda, hogy Pelageját egy boszorkány és egy manó elrabolta...

Másnap nem volt semmi szokatlan dolog. A konyhában minden ugy történt, mintha a kocsis egyáltalán nem is volna a világon... Akszinya ellenben előkereste az új sálját és elment valahova, ahol körülbelül két óra hosszáig maradt... Pelageja nem találkozott a kocsisal s mikor egy-

melynek egész tartalmán végighuzódott az a tétel, hogy előirányzatunk bevételeinek további lényegesebb emelkedésére a jövőben számot nem tarthatunk.

— Csak ritkán fogunk a jövőben találkozni azzal a mindenesetre kellemes szemrehányással, hogy a költségvetés irreális, mert többet veszünk be, mint a mennyit előirányzunk...

Bár ezt a jelenséget hallgatással nem mellőzhette, mindazonáltal teljes tudatában van Neményi annak az igazságnak is, hogy az állami élet fejlődését egy meghatározott ponton megakasztani nem lehet. Disztinzióválnunk kell a meddő és gyümölcsöző kiadások közt, mert az államnak nincs joga ahhoz, hogy éppen a mai kedvezőtlen időben a beruházásoktól tartózkodjék. Nem egyszerű-e az a politika, hogy az állam odaálljon és az újabb fellendülésig való időszakot áthidalja, mikor a magántevékenység kimerült, a munkások tömegének más foglalkozása, a nyers anyag nem talál fogyasztót?

Általános figyelem kísérte az előadó fejtegetéseit, melynek végeztével megjelenezték.

A jegyző Molnár Jánost hívta fel szólasra. A folyosón hire kelt, hogy a néppárt szónokának beszéde teljesen betölti a Ház mai ülését.

Epen azért megkérte a függetlenségi párt vezérét, hogy az eddigi gyakorlattól eltérőleg, ő szólhasson először a költségvetéshez.

A néppárt hivatalos szónokának mai felszólalása nagy mértékben eltért azoktól a beszédektől, a melyet a budgetvita vezér-szónokaitól eddigelé megszoktunk. A Ház nélkülözötte benne az emelkedett politikai szempontokat, egy párt vezérő szónokának elvi bírálatát s végül teljességgel beleunt az apró-cseprő jelentéktelen közigazgatási sérelmek hallgatásába. Senkinek sem lehet kifogása az ellen, ha Molnár János az ország házában előadja, hogy egy vidéki községben miként garázdálkodott egynéhány megvadult csikó, mely végül a millenniumi fákat is megette. Budgetvitát azonban eddigelé ilyenemű beszéddel még nem nyitottak meg.

Kettőre járt az idő, mire a beszéd és vele az ülés véget ért.

szer emlegették előtte, elkezdett sirni és így szólt:

— Nem is gondolok arra az átkozatra!

Egy este a mama bement a konyhába és így szólt a szakácsnéhez:

— Én nem bánom, Pelageja, hozzá mehatsz, ez a te dolgod, de azt előre is megmondom, hogy nem szabad itt laknia... Tudod nem szeretem, ha valaki a konyhában ül... Tehát gondold meg a dolgot... És éjszakára sem engedlek el soha...

— Istenem, ugyan mit is beszél a nagyságos asszony! — kényeskedett a szakácsné. — Bánom is én, ha megbolondul is az a szegény ember! Én utánam ugyan hiába futkos...

Mikor Grisa vasárnap reggel betekintett a konyhába, majd megdermedt a bámulattól. A konyha teli volt emberekkel. Ott voltak a környék összes szakácsnéi, a házi szolgáló, két rendőr, egy altiszt stb. A konyha közepén állt Pelageja, új ruhában s virág volt a hajában. Mellette állott a vőlegénye, a kocsis.

— Nos... azt hiszem, már ideje... — szólt az altiszt.

És Pelageja arca egyszerre elváltozott; a szakácsné elkezdett sirni... Az altiszt felvette a kenyeret az asztalról, Akszinya mellé állott s megáldotta a jegyepárt. A kocsis letérdelt az altiszt előtt s megcsókolta a kezét. Ugyanezt cselekedve Akszinyával is. Pelageja éppen úgy cselekedett, mint a vőlegénye. Aztán kinyitotta az ajtót s nagy lármával kiindultak az udvarra.

— Ó, a szegény! Ó, a szegény! — gondolta magába Grisa, mikor látta, hogy

Első házasságom.

I.

Az első házasságom csak néhány óráig tartott s már akkor is vőlegénye voltam a második feleségemnek, mikor az elsőt elvettem. Mégis azt hiszem, hogy az első házasságom volt a legjobb és legnemesebb eselekedetem.

... Az idő tájt volt egy öreg irnokom az Estrapade-utczában, a kinek a munkáimat diktáltam. Rendkívül becsületes ember volt, de annyi szerencsétlenség érte, hogy teljesen tönkre jutott s alig tudott megélni. Volt egy leánya, aki az atyját gyakran helyettesítette. Nagyon esinos gyermek volt s hamar észrevettem, hogy érez valamit irántam. Néha-néha nagy kísértésben is voltam, de mégis tudtam uralkodni magamon.

Egy nyáron fürdön voltam s szerelmes lettem valakibe, a kit el is jegyeztem s mint vőlegény tértem vissza Párisba. Már másnap reggel fölkeresett az öreg irnokom, aki, mióta nem láttam, nagyon megsoványodott. Könyekkel volt tele a szeme, mikor bejött a szobámba.

— Bocsássa meg, uram, hogy ilyen korán jöttem... de ön mindig olyan jó volt irányomban... a leányom halálos beteg...

— Ah! Igazán? Rendkívül sajnálom, — szóltam inkább udvariasságból, mint részvétből.

— A kórházban van, uram... s önt arra akarom kérni... azt akarom mondani...

A sirás elfojtotta a szavait. Mikor egy kissé magához tért, elszántan így szólt:

— Ugyis tudja, hogy szereti önt... S mivel már ugyis közeleg a leányom halála... Nagyon boldoggá tenné a szegényt, ha eljönne hozzá!

Három negyed óra múlva már ott voltam a leány betegágya mellett. Milyen megindító volt ez a szegény gyermek! A szeme fölragyogott, mikor meglátott s örömeinek látására az én szívem is dobogni kezdett. Mindjárt kitalálta, hogy az atyja már elárult mindent s maga is elmondta életének szomorú, de mégis édes regényét. S végül remegő hangon így szólt:

— És ön? ... Ön ugy-e soha? ...

a szakácsné egyre zokog. — Ugyan hova viszik? És miért nem védelmezi meg a papa meg a mama?

Mikor megvolt az esküvő is, késő estig danoltak és harmónikáztak a mosókonyhában. A mama nagyon haragudott, hogy Akszinya lerészegedett s hogy a lakodalom miatt senki sem főzte meg a teát. Mikor Grisa lefeküdt, Pelageja még mindig nem jött haza.

— Ó a szegény! Bizonyosan sirdogál valahol a sötétben! — gondolta magában Grisa. — Bizonyosan nagyon fél a kocsisától!

Másnap a szakácsné már korán reggel a konyhában volt. Eljött egy perczre a kocsis is. A kocsis így szólt a mamához:

— Kérem, nagyságos asszony, vigyázzon Pelagejára. És magát is kérem, Akszinya Stepanovna, vigyázzon rá, hogy tisztességes asszony maradjon. Most pedig kérem, nagyságos asszony, adjon ki öt rubelt Pelageja béréből...

Ez megint új rejtély volt Grisa előtt. Pelageja eddig úgy élt, ahogy neki tetszett, anélkül, hogy bárkinek is számot kellett volna adnia a viselkedéséről, most pedig, ime itt van egy idegen ember, aki vigyáz a magaviseletére s a ki fel akarja venni a bérért is. Grisa nagyon szomorú volt s azt kívánta, hogy bárha megvigasztalhatná a szakácsné, ezt a szegény áldozatot és vajha megszabadíthatná a kocsis erőszakoskodásától! Kikereste az éléskamarában a legnagyobb almát, belopódzott a konyhába Pelagejának a kezébe nyomta s aztán szélvészgyorsasággal kirohant a konyhából.

Mit válaszoljak neki? Mit tegyek? Hazudnom kellett, hogy megvigasztalhattam:

— Én? ... De hiszen én régóta szeretem!

— Igazán?

— Igazán!

Soha még ily nagy örömet nem láttam, mint ezét a leányét. Így csak azok tudnak örülni, a kik már kétségbe voltak esve! ... És ebben a perczben, ha nem szerettem is ezt a leányt, mégis valami gyöngédséget éreztem iránta.

II.

Az ősztőne azonban néhány nap múlva már azt sugta neki, hogy nem szabad remélnie. Így szólt hozzám:

— De ugy-e, soha sem fogsz nőül venni?

Megesküdtem neki, hogy nőül veszem. Mosolygott s azt mondta, hogy imád engem. Egyszer oly édes volt irántam s a részvétem oly nagy volt, hogy meg akartam örvendeztetni:

— Holnap bejelentem hivatalosan is az eljegyzésünket.

Az öröme határtalan volt. Az arca valami csodás fényben ragyogott és sirva a mellére szoritotta a fejemet. Annyi imádatlalt és rajongással beszélt hozzám, mint a misztikusok Krisztushoz s éreztem, hogy ez az emberi lény egész élettel fölérő boldogságot köszön nekem.

A gyámomnak a beleegyezését megszereltem ehhez a házassághoz, a menyasszonyom előtt azonban eltitkoltam, mert tudtam, hogy úgy is meg fogja bocsájtani — azután. A házasságunkat be is jelentettem a kerületi hivatalban s minden szükséges dologról gondoskodtam.

Az ez után következő héten a szegény leány szinte magánkívül volt a boldogságtól. A baja is mintha javulni kezdett volna. Megszerettem úgy, mint a hogyan az anya szereti a gyermekét, a kiről tudja, hogy nem fog életben maradni. Külön szobába vittem s a legelső orvosokat hívtam meg hozzá; egy apácza éjjel-nappal virrasztott az ágya mellett. Szabad időmet mindig a betegnél töltöttem.

Az esküvővel azonban sietni kellett, mert az orvosok már lemondtak az életéről. A polgári házasság után a betegszobában oltárt rendeztek be s a haldoklót fölöltöztették menyasszonyi ruhába... Ha behunyom a szememet, még most is magam előtt látom. Az egész arcából ugyszólván csak a szeme látszott, oly szép volt. S a halálra szánt martirok boldog mosolygása volt az ajkán.

Kezeit összekulcsolva hallgatta a pap imáját. S mikor kezet fogtunk és kimondotta az „igen“-t, minden izében remegett.

A szertartás után egyszerre lehanyatlottak az erői, mintha csak az a reménység éltette volna, hogy megéri ezt az órát. De milyen édes volt ránézve most ez az elgyöngülés! Egészen megfeledkezett a bajáról, mindenről a világon s fejemet a fejéhez szoritva suttogott nagy, soha nem remélt, örök boldogságról. Pedig már mily közel volt a boldogság vége!

Estefelé már alig hallható hangon beszélt:

— Szeretsz, Jacques? ... Szereted a te kis feleségedet? ... Én is szeretlek s érzem, hogy nem hallhatok meg... Éltet a szerelmem... boldogok leszünk...

És meghalt, boldogan, mosolylyal az ajkán.

Mikor ezt a kedves halottat láttam, édes busongás fogott el s éreztem, hogy valaha majd sokat megbocsájtanak nekem, a miért hazudtam ennek a szegény, szerelmes leánynak, hogy megédesítém a halálát.

J.-H. Rosny.

SZINHÁZ.

Balek. Tegnap a Balek került színre nem nagy számu közönség előtt. Perényi, Kállay, Környei valamennyien jó alakítást nyújtottak és ifj. Szathmáry s Sziklay folytonosan derűtségben tartották a közönséget. A többi szereplők is egytől-egyig megállották helyüket.

Szinésznők becsülete. Érdekes eset hírét közli velünk nagyváradi tudósítónk: A nagyváradi szintársulat szépei között nagy most a forrongás és elkeseredés egy eskélyke apróhirdetés miatt, mely, ugymond, szerintük súlyosan érinti, — mert meggyanúsítja — az egész szintársulat hölgytagjainak reputációját. Ez a kellemetlen apróhirdetés egyik nagyváradi lap vasárnapi számában jelent meg és hangzik következőképen: Szinésznő, fiatal, esinos, feltétlen gavallér uriemberrel óhajtana megismerkedni, ki őt anyagilag támogatná. Levelek „Szinésznő“ czímen a kiadóhivatalba kéretnek. — Ez az apróhirdetés okozója annak a nagy forrongásnak, mely kitört a kulisszák világában. Mindenáron meg akarják tudni, hogy ki az a szinésznő közöttük, a ki palam et publice a lapokban az apróhirdetések útján keres magának gazdag gavallért és ha ezt sikerül a megtartandó vizsgálat alapján kifürkészni, követelni fogják Somogyi Károly igazgatótól, hogy az illető apróhirdetéses művésznőt azonnal zárják ki a szintársulat kötelékéből. Somogyi Károly szinigazgató teljesen méltányolja a szintársulat hölgytagjainak felháborodását és a legkészségesebben ígérte meg, hogy kívánságuknak eleget fog tenni.

Városi közgyűlés.

Debreczen, nov. 29.

Ma délelőtt 9 órakor a megyeháza tanácstermében Debreczen város törvényhatósági bizottsága ülést tartott gróf Degenfeld József főispán elnökle alatt. A gyűlésen több érdekes tárgy, mint a házipénztári viszonyok rendezése, közvilágítási kérdések, orvosi díjszabás stb. került szőnyegre.

Miután elnöklő főispán megnyitotta a közgyűlést, az elmúlt szeptember és október hónapokról a polgármesteri jelentést olvasták fel. Különösen élénk vita tárgyát képezte a jelenlegi közbiztonsági viszonyok. A rendőrség létszámának szaporítása ma már elnapolhatatlan, mert az a 100 gyalogos és 9 lovas rendőr nem elegendő. Miért is a közgyűlés dr. Fejér Ferenc bizottsági tag felszólamlására egyhangulag kimondja, hogy a januári közgyűlés konkrét javaslattal álljon elő a közbiztonsági viszonyok javítását érdeklőleg.

Az ügyhátrányjegyzék tanácsi javaslatainak elfogadása után a kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata, mely Debreczen törvényhatóság uthálózata megváltozásával foglalkozik, — került szőnyegre s a közgyűlés az arra vonatkozó tanácsi javaslatot elfogadja.

Majd a belügyminiszteri leirat olvasatott fel, mely elutasította Szentesi János és több polgártársa fellebbezését Kálmánczhelyi Mór volt mezőrendőr kapitány nyugdíját illetőleg s a megszavazott 1400 korona évi nyugdíját jóváhagyta. A közgyűlés tudomásul veszi a miniszteri jóváhagyást.

Ezután a belügyminiszter által a magánorvoslás díjazásának legkisebb mértékének megállapítása tárgyában kibocsátott szabályzat s az erre vonatkozó díjtételek megállapítása következett. Az egészségügyi bizottság a II. fokozatba, míg a tanács a III. fokozatba kívánja soroltatni városunkat. Élénk és hosszú vita tárgyát képezte ez a kérdés s végül is szavazás alá került a dolog. Ennek az alapján a tanács javaslata — mely a III. fokozatba kívánja soroltatni városunkat — fogadtatott el 59 szavazattal, míg a II. fokozat kijelölése mellett 52-en foglaltak állást.

Majd a belügyminiszter leirata került sorra, mely a debreczeni helyi vasut rész

vénytársaságnak a Kossuth utcai szárnyvonatra kötött szerződése módosításával foglalkozik. A közgyűlés az erre vonatkozó tanácsi javaslatot elfogadta.

Utána a közös hadsereg részére építendő cseparkórház elhelyezésével és a honvédelmi miniszter erre vonatkozó leiratával foglalkozott a közgyűlés; a kórház mellett telket nem hajlandó az új cseparkórház részére átengedni, hanem más helyet jelöl ki.

A 10 ik pont egy házi pénztáros tiszt megválasztása volt.

A kijelölt bizottság hat jelöltet nevezett meg. Szavazás rendeltetvén el, Szepessy Gusztáv választotta meg házipénztári tiszté, azzal a hozzáadással, hogy tekintettel magas életkorára, nyugdíjigényéről lemond.

Ezután egy fontos tárgy, a házipénztári viszonyok rendezése került tárgyalás alá. A házipénztár részére 271.130 korona 50 fillér fedezéséről kell kivételes uton sürgősen gondoskodni. A tanács ez okból javasolja, hogy 6 $\frac{1}{2}$ %-os folyó számlahitelt vegyenek e célból helybeli pénzintézetektől igénybe.

Gondoskodni kell arról, hogy a házipénztár a jövő évet nagyobb pénztári készlettel ujtassa meg s ezért 360.000 korona folyószámla kölcsön felvételét javasolja. S hogy jövőben ilyen esetek elkerülhetők legyenek, javasolja, hogy 1901. évi márciusi közgyűlésen tegyenek javaslatot, hogy mikép lenne a város házi pénztári kezelése átalakítandó s a jelenlegi rendszer reformálandó s hogy a város jövedelmének fokozása miként volna elérhető.

Zajos vita támadt erre. Dr. Bakonyi Samu elítéli az eddigi gazdálkodást, a tanács előterjesztését nem fogadja el s részéről nem hajlandó megszavazni a kölcsön felvételét.

Simonffy Imre polgármester és még számosan szólaltak fel ez ügyben s hosszas vita után szavazás alá bocsátották a kérdést. A szavazás értelmében a tanács előterjesztését, mint kiegészítő módozatot elfogadja a közgyűlés.

Ezután az idő előhaladottsága folytán délután 2 órakor félbeszakították a közgyűlést. Holnap délelőtt 9 órakor folytatják.

HIREK.

— **Bizottsági ülések.** A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága a 1900. év november hó 30-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melynek tárgyai folyó ügyek elintézése lesz. — Ugyancsak a debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága a 1900. év december hó 1-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart folyó ügyek elintézése céljából.

— **A czár betegsége.** A czár állapotáról és betegségéről a legellentmondóbb hírek érkeznek. Így egy párisi távirat szerint a czár agybántalmakban szenved és elméje megzavarodott; ugyanezt mondja egy turini távirat is, míg Davinstadtból azt jelentik, hogy a czár már gyógyulófélben van. Érdekes, hogy egész Szerbiában könyörgő istentiszteleteket tartanak a czár felgyógyulásáért. Tegnap tartották meg a belgrádi székesegyházban az ünnepies könyörgő főistentiszteletet, a melyen maga Sándor király is részt vett az ősszminiszteriummal, a diplomáciai testülettel, az összes, a szerb fővárosban időző polgári és katonai méltóságokkal együtt.

A czár állapotáról ma délelőtt 11 órakor a következő hivatalos orvosi jelentést adták ki: A czár a tegnapi napot jól töltötte és napközben másfél órát aludt. Este 9 órakor hőmérséklete 36,8, érverése 68 volt. Éjjel a czár meglehetősen jól aludt. Reggel állapota és ereje kielégítő volt. Délelőtt 9 órakor hőmérséklete 35,8, érverése 68 volt.

— **Vörösmarty-ünnepély.** A debreczeni állami főreáliskola ifjusági önképző köre 1900. december hó 1-én, d. e. 10 órakor Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulója alkalmából ünnepélyt rendez a következő műsorral:

1. Nyitány. Előadja: az ifjusági zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: dr. Kardos Albert vezető tanár. 3. Szózat. Szavalja: Dimák Géza VIII. o. t. 4. Vörösmarty emlékezte. Ünnepi beszéd. Tartja: Schwalb Béla VIII. o. t. 5. Szép Ilonka. Zenekisérettel szavalja: Spitzer J. VII. o. t. 6. Zalan futása. Értekezés. Felolvassa: Szép J. VIII. o. t. 7. Hegedű-szólo. Előadja: Schwartz József VIII. o. t. 8. Kis gyermek halálára. Szavalja: Goldstein Dávid VIII. o. t. 9. Csongor és Tünde. Értekezés. Felolvassa: Fischeb J. VIII. o. t. 10. Vén cigány. Szavalja: Bisothka János VIII. o. t. 11. Induló. Előadja: az ifjusági zenekar.

— **Dóczy Józsefről.** Temesvárra áthelyezett kiváló dalköltőnkéről a „Délmagyarországi Közlöny“ a következőket írja: „A helybeli pénzügyigazgatóságához áthelyezett Dóczy József pénzügyi titkár néhány nap előtt megérkezett és elfoglalta hivatalát. Dóczy József eddigi működése helyén, Debreczenben előkelő társadalmi pozícióval birt és irodalmilag is jelesen működött. A „Felednélek, felednélek“, „Nádfedeles kis házikó“, „Magas a kaszárnya“, „Mit gyászol a fecske madár“ kezdetű ismert népdaloknak ő a szerzője; ezeken kívül sok más gyönyörű népdalt írt, melyek Blaháné, Ábrányiné Wein Margit, Küry Klára, Hegyi Aranka, Fedák Sári és Amon Margit dalos ajkairól közkincesekké váltak. Dóczy nemrég „Lilium Klári“ czim alatt népsziművet írt, mely Debreczenben fényes sikerrel került színre és közelebb Budapestten meg Temesvárott is előadják.“

— **A Vörösmarty család.** A Jókai komikus alakja Vörös Marczinak mondja Vörösmartyt, a mivel az irodalomban való járatlanságát árulja el. Most azonban a Nagy Iván czimű folyóiratban, mely legutóbbi számában Vörösmarty Mihály vérségi összeköttetéseiről cikkez, azt olvassuk, hogy a Vörösmarty-családot régebben általán röviden Vörösnak mondották, sőt a család tagjai maguk is gyakran csak Vörösnak írják magukat, vagy zárjelbe teszik Marty-t. Maga a költő is Vörös Mihálynak van beírva a nadapi anyakönyvbe, azonban, mint később a tanuvallomás igazolta, a bába tudatlanságából.

A család ősi neve Vörösmarty s valahányszor nemesi bizonyáglevelet kérnek tagjai, az mindig Vörösmarty névről szól. A család nemességét III. Ferdinándtól 1638 márczius 4 én Pozsonyban kapta. A nemesség szerző Vörösmarty János, aki feleségével, Ilonával és András fiával együtt kapta a nemességet. A költő atyja is önálló és energikus ember volt, amire rávall a költő nagyatyjának, Vörösmarty Ferencnek 1807 december 2-án kelt végrendelete, melynek egyik passzusa így szól:

„Másodsor. Mihály fiam (a költő atyja) alig iskoláit végezte, azulta maga fáradságával keresvén élelmet, nekem ez iránt semmi költséget vagy alkalmatlanságot nem szerzett, sőt még házasságára is, a mit pedig tartoztam volna, neki semmit sem adtam stb. stb. Minthogy még eddig soha sem segitettem, átadom neki örökösen itten Fejérvárott zámolgyi-utczában levő házamat, minden hozzátartozandó földekkel és rétekek négyezer forintokban stb. stb.“

A költő nagyanyja, Simogha Erzsébet, veszprémmegyei nemes családból való, mely nemességét 1715 február 8-án III. Károlytól kapta. A költő anyja, Csáthy Anna Borsodmegyéből Nógrádmegyébe telepedett, majd Fejérmegyébe szakadt nemes családból származott. Atyja, Csáthy György, ki Losonczen született, 1790 november 9-én

hirdette ki Fejérmegyében nemességét. Csáthy Györgynek, a ki 1807-ben fiutód nélkül halt meg, öt leánya maradt és a református szülőknek ez az öt gyermeke mind katolikus emberhez ment férjhez, köztük Anna Vörösmarty Mihályhoz, a költő atyjához. Egyébként a Vörösmartyak is reformátusok voltak, csak éppen a Székesfejérvárott megtelepedett Pál utódai katolikusok.

— **Báró Fejérváry Géza betegsége.** A honvédelmi miniszter néhány nap óta beteg. Baja nem komoly természetű ugyan, de azért ágyhoz köti, sőt orvosai tegnap konziliumot tartottak, hogy az esetleg szükségessé váló könnyebb operációról megállapodjanak. Báró Fejérváry Géza egyébként jó szinben van és friss lélekállapottal fogadja vendégeinek látogatását.

— **A női tisztviselők nyugdíja.** A tisztviselőnk ügye napról-napra fejlődik, a miben a „Női tisztviselők egyesületét” illeti meg a főérdem. Ez az élelmes egyesület a napokban fontos lépést tett a női tisztviselők nyugdíjképessége érdekében: átírt a Magántisztviselők országos Nyugdíjgyesületéhez, hogy vegye fel tagjai közé a női tisztviselőket is. Sajnos, hogy e helyes kezdeményezés — legalább egyelőre — megfellekelt a Nyugdíjgyesület választásán. A felelet ugyanis úgy szólt, hogy mivel a jelenlegi alapszabályok szerint csak férfiak lehetnek tagok, az újításhoz alapszabályváltozás szükséges. Ezt pedig csak arra az időpontra helyezik kilátásba, ha egyéb alapszabályváltozás válik szükségessé. Kívánatos volna, ha a nyugdíjgyesület kellőképp méltányolná a kívánság fontosságát és legközelebbi alkalommal megtenné a szükséges lépéseket, amelyek a női tisztviselőket is részesítenék a nyugdíj jótéteményeiben. Ilyen fontos dolgot még sem helyes pusztán kényelmi okokból beláthatatlan időkre elhalasztani.

— **Szerelmi dráma egy grófi kastélyban.** Véres szerelmi dráma történt a minap a nógrádmegyei Szirák községben, Degenfeld Lajos gróf losonezi képviselő kastélyában. Felmer Sándor sziráki iparos szerelmes volt a grófné szobaleányába, a ki azonban nem viszonzta érzelmeit. Az iparos ezen való elkeseredésében gyilkosságra szánta el magát. Belopózott a kastély folyosójára, megleste a leányt s rálőtt revolverével, azután önnönmagát lőtte meg. A leányt azonnal megölte a golyó, az iparos sebe is halálos.

— **A milliomosnó jótékonyága.** Gould Helén, a new-yorki vasutkirály leánya hírlapi nyilttérben kénytelen kijelenteni, hogy tényleg nem segíthet mindazokon, kiket pillanatnyi pénzzavarba sodort a kegyetlen sors. A kisasszonyt nagy kegyességéről általánosan ismerik és ennek az lett a következménye, hogy a legszemtelenebb módon iparkodtak őt kizsákmányolni. Most azt konstatálta a kisasszony, hogy utóbbi időben hat millió márká erejéig pumpolták meg hetenkint. Érthető tehát, hogy a kisasszony megunt már a sok adományozást és nyilatkozatában kijelenti, hogy ha 400 milliója volna és nem 40, akkor sem szabadna úgy adományoznia, mint a hogy azt eddig tette.

x **Elveszett.** Egy fekete rövid lábú daxli kutya, mely Néző névre hallgat, — nyakán aczellánczsal — a Kossuth-utczán elveszett. A ki megtalálja, jutalomban részesül a Nap-utczá 16 ik szám alatt.

— **Megszökött postasikkasztó.** Horváth József, a makói postahivatalnál alkalmazott segédtsízt, 1250 korona elikkasztása után megszökött. Hétfőn egy napi szabadságot kért főnökétől, hogy állítólag Kétegyházán tartózkodó jegyeséhez, esetleg szüleihez Nagyváradra utazzék. Kedden délelőtt az Iritz Márton ezég jelentést tett, hogy két héttel ezelőtt cheque-lapon föladott 1250 korona nem érkezett rendeltetési helyére. A rögtöni rovincsolás megállapította, hogy a bűnös tisztviselő a föladott összeget nem vezette be a naplóba, hanem a saját czéljaira fordította. A főnök nyomban táviratozott Kétegyházára és Nagyváradra, hogy Horváthot azonnal tartóztassák le. Az esetleges további hiányok megállapítása végett a vizsgálat folyik.

— **Lánczsal elvert násznép.** N.-Kikindán Popov Dusan pádai szerb ember régóta vallásos rajongásban szenved. Elmebajos állapota dacára eddig bajt nem csinált. A héten azonban, amidőn egy lakodalmas menettel találkozott, hirtelen felugrott egy lakodalmas kocsira és a násznépet egy súlyos lánczsal ütni-verní kezdte. Csak nagy nehezen sikerült a násznépnek kötéfékkel megkötözni a dühögőt. Popovot most megfigyelés alá helyezték.

— **Matinéé.** Az „Angol-Társalgó Kör” december hó 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor saját helyiségében (Simonffy-utczá 2. szám, első emelet) matinéét tart igen változatos és érdekes programmal.

— **Mivel mulat egy menyasszonykirálynő?** A kérdés nem is furesa, mint a milyennek látszik. Mert bizony más a mulatsága annak, akinek egyedüli koronája csak a miruszkoszurolu lesz, mint annak, akinek már van egy koronája, még pedig fejedelmi koronája. Így például Vilma németalföldi királynő azzal „mulat” mátkasága mostani idejében, hogy a keletázsiai holland gyarmatok két legfőbb nyelvjárását: a maláj és a jávai dialektust tanulja. Ugyan mi szüksége egy fejedelmi menyasszonynak, hogy maláj és jávai dialektusban is tudja ragozni a „szeretni” igét? — kérdi bizonyára a laikus olvasó. — Hiszen boldog mátkának egyáltalán nincs szüksége semmiféle dialektusra, mert minden szónál szebben beszél a — szem! De hát ez éppen a különbség: a menyasszonynak, ki királyi koronát visel, uralkodói kötelességei is vannak s ez a kötelesség még arra is ráviszi, hogy megtanul jávai, meg maláj nyelven.

— **Olcso mulatság.** Mulatságos vidám perceket szerezhet magának, a ki a diszes kiállítású, tréfás verseket tartalmazó *Vidám versek* című kötetet megszerzi. Ára eddig két korona volt, de most egy koronáért megvehető szerkesztőségünkben. Megrendelés eszközölhető a lapkihordók utján is.

— **Papp Béla akasztásának áldozata** lett Nagy-Körösön ifju Szalay Lajos előkelő polgár 16 éves fogadott fia, Pista. Szalay egészen kiskorában, mint fölvidéki szegény tót fiut fogadta magához. Időközben annyira elfelejtette anyanyelvét, hogy tavaly, mikor az anyja meglátogatta, nem bírtak egymással beszélni, csak egymás nyakába borultak és sirtak. Ez a fiu a Papp Béla esete óta folyton az ujságokat buja s rendkívül izgatta az akasztás története. A Pista gyerek egyszerre buskomor lett, mindig az akasztással foglalkozott. Végül megpróbálta azt, egy talált zsineget felhuzott az istálló ge-

rendájára s a próba, sajnos, sikerült is. A szomorú fiut másnap felakasztva találták meg. Nagy részvét mellett temették el a szegényt.

— **Iskola egy tanítvánnyal.** Hogy némely községben mily keveset törődnek az iskolakényszer végrehajtásával, eléggé bizonyítja az a körülmény, hogy Gesztely zempléni megyei község római katolikus iskolájába még most is, három hónappal az iskola év megkezdése után, csak egyetlen egy tanuló jár. (No, ha még ebből se lesz pap!)

— **Művelt panaszos.** Beállit a szolgabíróshoz egy jóképű atyafi s torkának rövid köszönrülése után imígyen szónokol:

— Az iránt sziveskedtem befordulni, hogy ösiségi jus-jutalékomat úgy előlegeztem, hogy felerészben nagyobbreszt még most is atyám nevével telekkönyvelődik.

A szolgabíró meghökkenve tekint a panaszosra. Mi a csudát akar ez?

Az pedig újra neki fohászódik s folytatja:

— Rokoni, hogy ne mondjam atyafiságos indulat vezetősége erányában zsölléri birtokom páskumja az árvatörvényszék határozati ítélete által bíróságilag rám telekkönyvelődött ugyan, de azonban a rokoni győzködés s a fiskárisom pörvesztése által jutalékom hasznót huzni nem tud, nos kérem a tekintetes királyi szolgabíró urat sorom erányában határozatilag rendelésben közbelépni s igazságomat kikeresni.

Szegény szolgabíró még máig is keresi az igazságot, de aligha találja meg a paragrafust, a minek alapján az atyafi sorát eligazítani tudná.

— **Birtokváltozások.** A mult évben a magyar birodalomban 499,615 birtokváltozás történt, 105,000 el több, mint még 1897-ben. A birtokváltozás az esetek tulnyomó részében ez évben is szerződés által történt; de mig az ilyen birtokváltozások ujabban évről-évre esőkkenek, sajnos, a végrehajtás által történt birtokváltozások száma egyre emelkedik. Ez esetek száma 1898 óta 1900-zal növekedett. Az összes birtokváltozás pénzürtéke 880,4 millió koronát tett, kerek 200 millióval többet, mint 1891-ben. 1899-ben szerződés által 499,7, végrehajtás által 35,8, haláleset következtében 265,2 millió korona értékű ingatlan cserélt gazdát.

x **Két egészséges flugyermek tanulói felvétetik Szabó István asztalos üzletébe, Kossuth-utczá 55.**

x **Szép bajusz leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető a híres Hajdusági pedrő használatával, mely minden bajuszpedrő készítmények között a legjobb!**

A bajuszt szép állásban tartja, nem törri, nem tépi ki és soha sem keményedik meg.

Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül, terpentint nem tartalmaz, igen kellemes illatu és soha sem avasodik meg.

Egy doboz ára: fehér és barna színben 40 fillér. Kapható: Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerárában, H. Szoboszlón.

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Csokonai-nyomda papirkereskedése.**

Karácsonyi és ujévi meglepetésekre alkalmas

rendkívül diszes dobozokban elhelyezett *****
Levélpapir-ujdonságok ****
Levelező-lap albumok ****
Emlékkönyvek *****

Karácsonyi alkalmi díszek,
Üdvözlő kártyák, *****
Képes levelező-lapok ****
stb. stb. rendkívül nagy választékban érkeztek *****

a „Csokonai” papirkereskedésbe
Kossuth-utczá 13. sz.

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A horvát tartománygyűlés.

Zágráb, november 29. Francisci al-elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. A beérkezett iratok közt van az 1901. évi költségvetés. A Magyarországgal fennálló pénzügyi kiegyezésnek egy évre való meghosszabbításáról szóló javaslatot harmadik olvasásban elfogadták. Ezután interpellációk következtek.

Vilmos császár a szász királynak.

Drezda, november 29. Vilmos császár megbízásából ma délelőtt Moltke gróf szárnysegéd megjelent a szász királynál és átadta neki az ideiglenes tábornagy vezérpálczát.

Régensség Oroszországban.

Páris, november 29. A nacionalista sajtó újból azt állítja, hogy a pétervári udvarnál a régensség felállításának kérdésével foglalkoznak. A régensség élére a 68 éves Nikolajevics Mihály nagyherceget fogják állítani.

Felsőszécsény volt miniszter.

Belgrád, nov. 29. Gencsics volt minisztert a szerb büntető törv. 91. §-a alapján az uralkodó király ellen írásban elkövetett felsőszécsényi vádolatokkal, mely büntetést a törvény három évtől kilenc évig terjedhető fogságbüntetést szab.

Bányaszeren csétlenség.

Aniche, nov. 29. Az anichei kőszénbányák St. Louis-aknájában bányalégregbanás történt, amely 50 embert ölt meg.

Aniche, nov. 29. A bányaszerenecsétlenséget az okozta, hogy a St. Louis-akna szomszédságában levő Fenelon-akna mélyén ismeretlen okokból felrobbant egy láda dinamit. Eddig 12 holttestet találtak, azonkívül 8 sebesültet hoztak fel. Tízennyolc embernek nyoma veszett. A mentő munka még folyamatban van.

Aniche, nov. 29. A bányakatasztrófa alkalmával szerencsétlenül járt személyek közül eddig 16-ot holtan hoztak napvilágra: ezek közül 14-et agnoszkáltak. Megsebesült negyven ember, köztük négy súlyosan. Még nem tudják, hogy még hány holttest van a romok alatt. Az eddig felszínre hozottak teste borzasztóan össze van ronsolva.

A bolgár miniszterválság.

Szofia, november 29. Határozottan beszélnek, hogy Paprikov hadügyminiszter lemondását elfogadták. A miniszter azonban megmarad hivatalában, míg a szobranje a felirati vitát be nem fejezi és az ostrom-állapot elrendelését az ország némely részeire jóvá nem hagyja.

A román trónbeszéd.

Bukarest, november 29. A parlament rendes ülésszakát ma nyitotta meg a király a szokásos szertartások mellett. A trónbeszédben a király mindenekelőtt köszönetet mond az országnak azért a részvétért, a melyet iránta anyja halála alkalmával tanusítottak. Ez a részvét volt egyetlen vigasza. Azok a nagy áldozatok, — mondja azután a trónbeszéd — a melyeket az ország rohamos fejlődése érdekében hoztunk, most arra

indítanak, hogy erőt gyűjtsünk a további haladás érdekében szükséges új erőfeszítésekre. Valamennyi hatalmassággal a legbarátságosabb viszonyban van az ország. A király reméli, hogy a Románia és Bulgária között támadt félreértést el fogják oszlatni a bíróság előtt konstatált tények. A trónbeszédet ismételtén zajos helyesséssel szaktították félbe. Ferdinánd trónörökös is jelen volt az ülésszak megnyitásán.

A délafrikai háború.

London, nov. 29. Minthogy Wolseley e hó végével lép vissza a hadsereg főparancsnokságától, Reberts lord pedig csak később tér vissza Dél-Afrikából, időközben Wood Evelin fogja ellátni a főparancsnok teendőit.

London, nov. 29. Roberts lord jelenti Johannesburgból 26-iki ketettel: Minthogy valószínűleg értesültek arról a hírről, hogy személyem ellen merényletet terveztek, szükségesnek tartom a tényállás közlését. Hírem, hogy összeesküvés van ellenem. 16-án letartóztattak öt olasz, négy görög és egy francia embert, a kik bíróság elé fognak állíttatni. Az volt a szándékuk, hogy 19-én délelőtt 11 órakor a Mária-templomban istentisztelet alatt egy aknát robbantassanak fel.

London, nov. 29. A Roberts elleni összeesküvés ötletéből a lapok szigorú rendszabályokat követelnek a még Transzváalban levő kellemetlen idegenek ellen. A „Standard“ azt kívánja, hogy rögtön utasítsanak ki minden idegent, a ki nem egészen kifogástalan magaviseletű.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, nov. 29.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:		
Buza	uj. veres minőség	77 6.40 — 6.45
"	"	78 6.55 — 6.65
"	"	79 6.65 — 6.75
"	"	80 6.75 — 7.85
Buza	sárga minőség	78 6.60 — 6.55
"	"	79 6.65 — 6.70
"	"	80 6.70 — 6.75
Rozs	"	71/72 6.20 — 6.30
"	"	73/74 6.25 — 6.35
Árpa	" 5.35 — 5.45
"	(jobb) 5.75 — 5.90
Zab	" 5.30 — 5.50
Tengeri	" 4.60 — 4.70

A kínai háború.

— Expressz-tudósítás. —

Budapest, november 29.

London, november 29. A Daily Newsnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy Csekiang kormányzóját a konzulok kívánságára megbízták, hogy tárgyalásokat kezdjen az angol és az amerikai konzullal a befolyásos emberek fölbujtására rendezett csucsáni vérfürdőért adandó elégtétel dolgában. A kormányzó maga is bele van keverve ebbe az ügybe, mert idegenellenes rendeleteket bocsátott ki.

London, november 29. Morningpostnak jelentik Sanghaiból: Lucsuntint, a ki az udvarnál van, nagytitkárrá nevezték ki. Az új nagytitkár azelőtt Szecsuan és később Szensi kormányzója volt. Mind a két állásban szabadelvű és fölvilágosodott hivatalnoknak bizonyult és előzékeny, igazságos ember hírében állott. Szive mélyén azonban konzervatív, noha egy ideig elnöke volt a pekingi reform-bizottságnak.

London, nov. 29. A sanghaji incidensről újabban a következőket jelentik a „Daily Mail“-nak: Harmincz francia katonák, állítólag boszúból, egyes angol katonáknak társaikkal szemben való eljárásáért, megtámadott néhány angol katonát és provokálta a

városi rendőrséget. A francia katonák polgári személyek ellen is fordultak, szuronyukat használták és több embert megsebesítettek. Néhány embert letartóztattak. A katonai vizsgálat folyamatban van.

A „Times“-nak jelentik Sanghaiból, hogy a francia és angol csapatok azt a parancsot kapták, hogy ne távozzanak a francia, illetőleg angol telepekről, a mig a modus vivendire nézve megindult tárgyalások be nem fejeződnek.

Fejedelmi szónokok.

Számos uralkodóra nézve a legsúlyosabb kötelezettség az, ha a nyilvánosság előtt beszédet kell mondaniok. Csak a német császár és Oszkár svéd király van megáldva olyan szónoki tehetséggel, hogy különösebb előkészület nélkül tarthatnak nagy szónoklatokat. Vilmos császár így szólott a minap a szónoklásról:

— Mint egy nagy nemzetnek uralkodója, érzem, hogy sok mondanivalóm volna népemnek. Minthogy meggyőződéssel beszélek, könnyen találok kifejezéseket s ha csak valamennyire hangulatban vagyok, annyi gondolat tör ki belőlem, hogy rendszerint többet mondok, mint a mennyt eredetileg akartam.

A svéd király nemcsak jó szónok, hanem kitűnő nyelvész is. Csak néhány hét előtt tartott beszédet egy olyan egyesületben, a mely idegen nyelvek tanulását akarja előmozdítani s a király ez alkalommal öt különböző modern nyelven szólott a jelenlétűkhöz.

II. Miklós orosz czár a szónoklásról nemrégiben a következőket mondta a yorki hercegeknek:

— Egy államfő állása sok gonddal és nem egy kellemetlenséggel jár. A mi a legnagyobb főfájást okozza nekem, az az, ha beszédet kell mondanom. A császártól rendszeren sokat várnak s én, ha beszélek, úgy érzem, hogy csak iszonyuan kevésre leszek képesek.

A mi királyunk tudvalegőleg szintén nem nagy szónok és így ő rá nézve is kellemetlen, ha nagyobb beszédet kell elmondania. Ő mindenesetre legügyesebben segít magán, mert beszédeit papírról olvassa.

A welszi herceg nemrég így nyilatkozott:

— A mikor még egész fiatal voltam úgy találtam mindig, hogy a terem a pódiumhoz képest nagyon kicsiny és hogy én mégis egészen eltörpülök benne. Akkor még nagyon kevés mondanivalóm volt, az idő pedig nagyon hosszúnak látszott. Most úgy érzem, hogy sok mondanivalóm volna, de kevés hozzá az időm. Nagyon jól érzem magam mindenesetre, ha tud vagyok a beszéden, de legnyugodtabb akkor vagyok, ha egyáltalában nem kell beszélnem.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Uj Salamon.** Egy georgiai bíró előtt megjelent két nő egy gyermekkel, a kit mindkét nő magának követelt. A bíró, a ki nem felejtette el bibliai tanulmányait, kést hozatott és kijelentette, hogy ketté vágja a gyermeket és mindegyik nőnek ad egy felet. De a nők azt kiáltották:

— Ne bántsa szegénykét! Inkább tartsa meg egészen.

Az asszonyok elfutottak és a bíró a gyermeket adóbtálta, — de csak ideiglenesen.

* **Villamos fegyver.** Pacinotti, a róla elnevezett elektro-mágneses gyűrű feltalálója a napokban mutatja be az olasz elektroteknikusok gyűlésén, Rómában legújabb találmányát, a villamos fegyvert, amely hangtalanul, roppant gyorsasággal és óriási ballisztikus erővel szórja a golyót. Egyelőre még csak annyit árult el Pacinotti a fegyverről, hogy annak villamos erőttől mozgott szerkezete van. Természetesen olasz katonai körökben az új találmány óriási szenzációt okozott és Viktor Emánuel király elrendelte, hogy neki is mutassák be a villamos szer-

kezetű fegyvert, amely, ha tényleg beváltja a hozzá fűzött reményeket: valóságos forradalmat idéz elő majd a modern fegyverték-nika terén.

* **Ökoskodás.** Etel nagysám ujjai közt forgatja a levelet, a melyet az imént hoztak.

— Ah — szól magában — az a gonosz kapitány mégis mert írni. . . Ah, semmi esetre sem bontom föl a levelet. . . Vagy ha föl is bontom, semmi esetre sem fogom elolvasni. . . Vagy ha elolvasom, semmi esetre sem fogok felelni. . . Vagy ha felelek, semmi esetre sem szabad azt a férjemnek megtudnia.

* **Gyakorlati szocializmus.** Nehány év előtt Dembourg asszony Párisban száz-ezer frankot hagyományozott egy üvegyár czéljaira, a melyet maguk a munkások igazgassanak. Hasonló alapítványt tett most Bera Leodile asszony, aki Léo André néven irodalmilag is működött. Végrendeletében évről-évre biztosít annak a franciaországi községnek, amely először akarná gyakorlatilag kipróbálni a kollektívizmust, úgy, hogy területet vásárol, közösen műveli és közösen élvezi a gyümölcsét.

— Minthogy nincs annyi pénzem, hogy egy egész községnek való területet vételessék, azt szabom ki, — így szól a végrendelet, — hogy a területet a legszegényebb emberek egy csoportjának adják és ezek az emberek a hatóság felügyelete alatt dolgoznak. A községi képviselőnek joga lesz, hogy a méltatlanokat időközileg, vagy végleg kizárja. A szövetkezetben mindenkinek legyen szavazata.

* **Indokolt kérelem.** Fiatal asszony (férjéhez, a kivel érdekházasságot kötött): Ugy-e, Emil, nem fogsz haragudni, ha néha szórakozottságomban „Kedves Pál”-omnak foglak nevezni.

CSARNOK.

Utazás.

A múlt héten a Bácskába utaztam. A kik jártak arrafelé, tudhatják, hogy igen kellemes az út. Ha Szolnok felé megyünk, legalább tíz vonatváltozásban gyönyörködhetünk, ha meg jobban esik Várad felé tartani, órák-hosszáig élvezhetjük a viczinálisok rémitő gyorsaságát.

En pedig lassan nem szerettem soha járni, tehát Szolnok felé indultam. Mikor Csabára értem, úgy megkönnyebbült a szívem. Vége tehát a sok atszállásnak.

Sok csomaggal utaztam s a folytonos átrakodás teljesen kimerítette erőmet is, tárazamat is. Mindenemet csak nem bízhatam hordárra.

Képzelted tehát, milyen kellemes érzésekkel heveredtem le Csabán a harmadosztályú kocsii puha kerevetére. Egyedül voltam az egész szakaszban.

Aludni akartam. Már el is szenderedtem s félhomályosan ott lebegtek előttem a boldog álom hírnökei, az ezüstös szárnyu angyalok.

Egyszerre felrezzentem. Valami ronda tót falunál megállott a gőzös. Tudni kell ugyanis, hogy Csabától kezdődnek a tót telepek. A tót pedig ambiciózus ember; sok falvának tornya sincs a templomán, de a vonatot megállásra kényszeríti.

Valami szerencsétlen gondolat azt diktálta belém, hogy nézzek ki az ablakon. Ugy is vasárnap van, biztosan kinn az egész falu.

Kihajoltam. Zűrzavaros vásár állott előttem. A nemzeti viselet ezerféle változata tünt elem s nagy embertömeg nyüzsgött az átjáró előtt, ropogós nyelvtörő dialektusukon kiabálva. De úgy látszott, hogy kevesen akarnak utazni.

Egyszerre kivált közülök három ember. Bátran, elszántan bucsuztak, mintha a halálba mennének. A többi meg, az egész had, sirt, jajveszékelt.

Értettem valami keveset a beszédük-ből. Kivehettem, hogy ezek most a harma-

dik állomásra akarnak menni, de még nem ültek soha vasuton. A többiek sem. Azok aztán kérlelték a három hőst, hogy ne üljenek fel erre a szörnyetegre, nem lesz ennek jó vége. Látszik rajta, hogy valami gonosz dolog lehet, a szeme is úgy ragyog, akár csak ezer viaszgyertya együtt.

De csak nem mentek vele semmire. Azok megátalkodottan szedték vállaikra czókmókjaikat s oh jaj, láttam, hevesen in-tegettek felém. Bizonyosan ide akarnak jönni.

Ijedten húzódtam be a szakaszba, a függönyöket is lehuztam. Aztán a kalauz után néztem. Beszélni akartam vele. De alig hogy kinyitottam az ajtót, az ablak alatt már feltűnt az első tót mosolygós arca. Ujongva köszöntött.

Hirtelen beszaladtam s ledőltem ismét. Gondoltam, nem hallgatok rájuk, teszem magam, mintha aludnám.

Hallottam aztán rögtön, a mint felszállt mind a három. A többiek csak úgy tódul-tak utána. Akarták nézni, hova mennek az atyafiak. Ezek azonban visszalökdösték őket és büszkén csapták be a kocsiajtót.

Majd elindultunk. Kivül az elkárhozot-tak sikítottak, kiabáltak, belül pedig az én embereim káromkodtak. Alig hogy leültek, a vonat indult s a hirtelen zökkenés megré-mitette a jámborokat. Felugráltak. Odaro-hantak hozzám s felráztak.

Megadtam magam sorsomnak. Gondol-tam, úgy se tart soká. Biztattam őket, hogy üljenek csak le, majd nyugodtan ha-ladunk aztán. De erre nem lehetett őket rávenni.

Ott járkáltak a kocsiban, közbe közbe élénken magyarázgatták egymásnak, hogy milyen sokba kerül ez a berendezés. Ők pedig csak husz-husz krajczárkát fizettek. Aztán az ablakhoz léptek. Az egyik — biz-tosan üveges lehetett — gittet vett elő a tüszőjéből s kis késével gyönyörűen elsimi-totta a szakadozott, töredezett keretet. Csak-hogy valamivel hálásak lehessenek. A má-sik, láttam, ijedten kapta vissza a fejét. Vé-letlenül kipillantott az üvegen s észrevette, hogy a fák örülten rohannak mellettük el. Boszorkányság ez, boszorkányság. Aztán kinézett a másik kettő, de azok is rémülten vetettek keresztet magukra.

Most már nem mertek semmihez se nyulni. Várták, mi lesz a vége. Egyszer az üveges nagy ravaszul, lassan, suttymban leereszkedett az ülésre, komolyan várt pár percig. A többiek pedig nézték csodálkozva, szívszorongva. Az üveges elkezdett moso-lyogni: nincs semmi baj, leülhetnek nyu-godtan. A minthogy meg is tették azt, óvatosan, vigyázva. Persze a vonat nyugod-tan haladt.

Láttam, hogy másik állomás felé kö-zeledünk. Hogy baj ne legyen, figyelmez-tettem őket előre a közelgő fűtőmentésre. — Várták is áhíthatosan, öbetett kezekkel. Végre hallatszott az metszően, sivitva. Az én tótjaim összenevettek, nem féltek tőle, mert előre tudták. Nagyon mulattatta őket.

De jaj, a zökkenőre elfelejtettem őket figyelmeztetni. A vonat mindig lassabban mozgott, a tótok pedig sunyi, gyanakvó pil-lantásokkal nézegettek szerteszt.

Egyszer aztán bekövetkezett a katasz-trófa. A vonatot fékezni kezdték valami száz

méternyire az állomástól. A kerekek elkezd-tek nyikorogni, rémes melódiákat zengeni. Én befogtam a fülemet, a tótok ezt rosz jel-nek vélték s holthallavány arcukon nehéz veríték ütött ki. Kétségbeesetten kapkodták fel holmijukat s hanyathomlok rohantak ki-fel az ajtón. Hasztalan igyekeztem feltar-tóztatni őket.

A mint a külső szakaszba értek, egyikő-jük a vészfékbe kapaszkodott s hirtelen mozdulattal megrántotta azt. A másik kettő rémülten kapaszkodott az oldalfalba.

A vonat, bár mindig valami ötven mé-ternyire volt az állomástól, hirtelen megál-lott. Szokatlan volt a vészfüttentés. A kalauzok ijedt ábrázattal rohantak ko-csinkba, aztán le onnan, a mint meglátták a holtravált tótokat. A község is kiugrált, az állomástól pedig szaladtak a vonat elé. Oriási zűrzavar keletkezett, aztán hosszas kimagyarázgatás. A tótokat nem büntették meg. Azok vígan gyalogoltak el az állomá-sig s ott hálaökönyeket sirtak atyafiaik kar-jai közt. Gyorsan elmondtak mindent. Aztán rázendítettek megint valami keserves nótára.

A kalauznak aprópénzem megmondta, hogy ne ereszszen be senkit szakaszomba.

A minthogy szerencsére nem is jött be senki. Háborítlanul érkeztem meg végállo-másomra.

Gázoli.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 63.

Bérlet 52-ik szám „A.”

Holnap, pénteken, november 30-án:
másodsor:

DOLLY.

Színmű 3 felvonásban, dal- és táncszal.

SZEMÉLYEK:

Schütte	Iő. Szatmár	Dolly	Szabó Irma
Amália	Breznay A.	Axel	Péchy L.
Julia	T. Halmi M.	Mallón	Tanay Fr.
Ramun	Nagy Gyula	Ringerson	Karacs Irma
Delling	Pataki Béla	Nybergné	Szigeti L.
Stolpe	Odry Árpád	Klára	Bárdos Irma

Holnapután, szombaton, decz. 1-én, **Vörösmarty Mihály** születésének 100-ik évfordulója alkal-mából diszeldadásul:

Prolog. Szózat. Vén cigány. Maróth bán. Szép Ilonka.

Színházi műsor.

Vasárnap, decz. 2-án két előadás: délután 3 órakor félhelyárral: **A Gyurkovics lányok.** Életkép 4 szakaszban. — Este 7 és fél órakor bérletszűnetben, fényes kiállítással, ujdonságul először: **New York szépe.** Nagy operette.

Hétfő, december 3. — másodsor: **New York szépe.** Operette.

Kedd, december 4. — harmadsor: **New York szépe.** Operette.

Szerda, december 5. — negyedsor: **New York szépe.** Operette.

Csütörtök, decz. 6. — ujdonságul elő-szor: **Aranyasszony.**

Péntek, december 7. — másodsor: **Aranyasszony.**

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Apró hirdetések felvé-tésnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvé-tésnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

En rovatban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkkel minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyeshető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Pincze,

mely üveges borok be-raktározására igen alkal-mas, Kossuth-utca 13. számu háznál kiadó. Ér-tekezhetni ugyanott.

Kiadó

1901 május 1-ére Burgondia-utca 16. szám alatt 7 szoba, fürdőszoba, hozzá tartozó mellékhelyiségek, ház-mesteri lakka, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jóvizű kuttal. Bővebbet Berger Jenő építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Eladó

egy hosszú, fiókos író-asztal, iroda számára. Ér-tekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.

A világhírű
Martell Cognacnak

J. F. MARTELL-COGNAC

alapított 1711-ben.

Egyedüli főraktára:

Váray József

fűszer- és esemege-kereskedésében
Debreczen, Városi új bérpalota, a hol is
„MARTELL“
Cognac készítményei, mint főelárusítónál
mérsékelt árban kapható.

Karácsonyi ajándékul

különösen alkalmas, gyönyörű kivitelű
fénykép nagyításaimra

(kis kép után is)

és festett arcsképeimre
felhívom figyelmét és kérem ren-
deléseit a késedelem elkerülése vé-
gett még idejében megtenni szives-
kedjen.

Németi J.

fényképész,
műterme Piacz-utca 42. sz.

Kiadó lakás.

József kir. herczeg-utca
8. számú ház földszintjén

**5 szoba az utcára
azonnal kiadó.**

Értekezhetni ott helyben: a
házmesternél és **Sesztina Lajos**
piacz-utcai, vagy **Kardos László**
Kossuth-utcai üzletében.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabászati
és női ruha varróterme.

Közelgő

báli idényre

ajánlja a

legújabb divat szerinti ruhák

elkészítését

a legsikkesebb és jó ízlésű kivitelben, szolid
árak mellett.

Csapó-utca 18., gyógytár udvarban.

Jó derékvarró és tanulólányok felvételnek.

Gyűjtsetek minden országból valót és minden
használt fajtát, még a legközönségesebbeket is
szegény gyermekeknek
a papi pályára való kiképzetésére,
lelkiért szép vallásos omlókat, fő-
ként rózsafüzereket a Krisztus urunk
keresztre feszített alakjával, — nyakör-
mek Pádai Szent-Antal és a Jézuska
képmásával Prágából adtnak.

Kérdezősküldések és küldemények a
„Bethlehem“ irodához Bregenzbe (Tirol)
intézendők.

Doktor Kriegl József-féle
valódi angol
Bőrvédő pomádé és boraxszappan
teljesen mentes minden tiltott, vagy ártalmas durva
anyagoktól, a legjobb
1. kenőcs a bőrtisztítlan-
ság minden nem ellen.
2. Egy tégely pomádé egy
dob boraxszappannal
3 kor, 30 fillér
az összeg előzetes be-
küldése mellett.
Before. **After.**
Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.
Az utalvány így czimzendő:
Aptóheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Nagyban vevőknek tetemes engedmény.

Két bolthelyiség

a Kereskedő Társulat palotá-
jában, Piacz-utca 8. szám,
egyik azonnal,
másik 1901. ujévtől kezdve

kiadó.

Értekezhetni bent az udvarban
a háznagnál.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izlées nyomtatványok, valamint művé-
szies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zék, levélpapírok és borítékok, czim-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, dí-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
juk, a készleten nem levőt pedig —
bármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződések, kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIOALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izlées kivitelű báli meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, díszes táncz-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.